

Tadqiqot.uz

ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР МАВЗУСИДАГИ КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛЛАРИ

2020

- » Ҳуқуқий тадқиқотлар
- » Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар
- » Тарих саҳифаларидаги изланишлар
- » Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни
- » Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни
- » Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар
- » Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар
- » Маданият ва санъат соҳаларини ривожланиши
- » Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши
- » Техника ва технология соҳасидаги инновациялар
- » Физика-математика фанлари ютуқлари
- » Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар
- » Кимё фанлари ютуқлари
- » Биология ва экология соҳасидаги инновациялар
- » Агропроцесснинг ривожланиш йўналишлари
- » Геология, минералогия соҳасидаги инновациялар

No 14

31 март

conferences.uz

ПЕДАГОГИКА ВА ПСИХОЛОГИЯ СОҲАЛАРИДАГИ
ИННОВАЦИЯЛАР

1. Atojonova Sadokat Xaitbayevna O'QITISH METODIKASI VA UNING TURLARI.....	12
2. Do'smamatov Bekzod Xolboy o'li, Qurbonova Gulnoza Abduholiq qizi. OILAVIY MUNOSABATLARDA OTA-ONANING O'RNI.....	13
3. Muzaffarova Hayitgul Nesibovna, Islomova Ozoda Sayfiddinovna MAKTABGACHA YOSHDAGI DUDUQLANUVCHI BOLALAR NUTQINI ZAMONAVIY O'YINLAR ORQALI KORREKSIYALASH.....	15
4. Qahorova Muhabbat Ibragimovna MA'NAVIYATI YUKSAK YOSHLARNI TARBIYALASHDA XORIJIY TILLARNING O'RNI, MAQSADI VA VAZIFALARI.....	17
5. Азимова Саида БОШЛАНГИЧ СИНФ ЎҚУВЧИЛАРИДА ФАНЛАРАРО АЛОҚАДОРЛИКНИ ШАКЛЛАНТИРИШ.....	18
6. Бутаева Химоят БОШЛАНГИЧ СИНФЛАРДА ВАТАНПАРВАРЛИК ТУЙФУЛАРИНИ ШАКЛЛАНТИРИШНИНГ ПЕДАГОГИК АСОСЛАРИ.....	19
7. Мирзаева Машхура Садуллаева КАДРЛАР МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ВА ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ КУРСЛАРИ ФАОЛИЯТИНИ САМАРАЛИ ТАШКИЛ ЭТИШДА БОШЛАНГИЧ СИНФ ЎҚИТУВЧИЛАРИНИНГ ЎРНИ.....	21
8. Ниязова Марғуба БОШЛАНГИЧ СИНФЛАРДА ХАМКОРЛИКДА ЎҚИТИШ ТЕХНОЛОГИЯСИНИНГ МЕТОДЛАРИ.....	23
9. Г. У. Турдалиева ИСПОЛЬЗОВАНИЕ МЕТОДА УЧЕБНОГО ПРОЕКТА НА УРОКАХ ЛИТЕРАТУРЫ.....	25
10. Yoqubjanova Mahbuba O'QISH DARSLARIDA INTERFAOL METODLARDAN FOYDALANISH YO'LLARI.....	27
11. Jurayeva Onarxon Abdulxakimovna TEKNOLOGIYA FANLARIDA O'QUVCHILARNING IJODKORLIK KOMPETENSIYALARINI OSHIRISHDA O'QUV JARAYONINI TASHKIL ETISHNING AHAMIYATI.....	29
12. Saydaliyeva Mashrabxon Muxtorovna O'SMIRLIK DAVRIDAGI PSIXOLOGIK MUAMMOLARINING MUQOBIL YESHIMLARI.....	31
13. Халилова Динара Тагировна ОСНОВНЫЕ ПРИНЦИПЫ ЛИЧНОСТНО-ОРИЕНТИРОВАННОЙ ТЕХНОЛОГИИ.....	33
14. Nurulloev Laziz Latipovich, Samadov Abdulaziz Ashurovich PEDAGOGIK MULOQOT FUNKSIYALARI.....	35

PEDAGOGIK MULOQOT FUNKSIYALARI

Nurulloyev Laziz Latipovich BuxDU Harbiy ta'lim fakulteti
Maxsus tayyorgarlik sikli o'qituvchisi
I.I.nurulloyev@gmail.com (90) 298-51-10.
Samadov Abdulaziz Ashurovich BuxDU Harbiy ta'lim
fakulteti Uslubiy tayyorgarlik sikli o'qituvchisi
a.a.samadov@gmail.com +998914455147

Anotatsiya. O'qituvchi faoliyatda inson madaniy faoliyatning shakllari, Pedagogik madaniyat muammolari bo'yicha V.A.Kan-Kalik, F.N.Gonobolin, N.V.Ko'zmin, A.I.Sherbakov, A.A.Slastenin va boshqalar tomonidan tadqiqot ishlarining namunalari hamda Pedagogik jarayoni tashkil etishda o'qituvchining shaxsi kasbiy pedagogik yo'nalganligi, Pedagogik madaniyat muamolarini o'rganish tahlil qilingan.

Kalit so'zlar. o'zini dasturlashtirish, o'z-o'ziga ta'sir, Kommunikativ ataka, qo'zatuv-chanlik, ta'lim, tarbiya, isoniylik sifatleri, ma'naviy madaniyat.

Pedagogik muloqot funkstiyalari. Pedagogik muloqot sostiial psixologik jarayon sifatida quyidagi funkstiyalari bilan xarakterlanadi:

- shaxsni bilish;
- axborot almashinish;
- faoliyatni tashkil etish;
- rollar bilan almashish;
- boshqalar uchun qayg'urish;

Muloqotning axborot almashish funkstiyasi materiallar va qadriyatlar bilan almashish jarayonini ta'minlab, hamkorlikdagi izlanish muhitini, o'quv tarbiya jarayoni uchun qulay sharoit yaratadi. O'qituvchi ta'lim-tarbiya jarayoniga shaxsiy rolli shakl kiritadi. O'quvchilarni darsning turli elementlarini bajarishga jalb etadi, o'quvchilarga tashkilotchi va ijrochi rollarida qatnashishga imkoniyat beradi. Muloqot shaxsni o'zini tasdiqlash funkstiyasini ham bajaradi. Pedagogning vazifasi o'quvchiga o'zining "Menligi"ni anglashga o'zining shaxsiy ahamiyatini bilishga, o'ziga baho berishga o'rgatishi kerak.

O'qituvchi darsni rejalashtira turib, faqat axborot berishni emas, balki bolalarni o'z fikrlariga ishonch va imkoniyat ham yaratish kerak.

Pedagogik muloqot tuzilishi. V.A.Kan-Kalik fikricha pedagogik muloqot jarayoni quyidagicha tuziladi:

- Pedagog tomonidansinf bilan bo'lg'usi muloqotni modellashtirish (prognostik etap);
- Dastlabki o'zaro faoliyatdagibevosita muloqotni tashkil etish (Kommunikativ aloqa);
- Pedagogik jarayon borishida muloqotni boshqarish;
- Amalga oshirilgan muloqotni tahlil etish va uni yangi faoliyat uchun modellashtirish.

Muloqotning har bir bosqichida o'qituvchi nimani bilishi kerak?

Modellashtirish bosqichi auditoriyaning o'ziga xosligi, xususiyatlarini bilishini talab etadi: bilish faoliyati xakteri, uchrashi mumkin bo'lgan qiyinchiliklar: ish dinamikasi tayyorlanayotgan dars o'zaro hamkorlikka mos va faqat o'qituvchi shaxsidan emas, balki o'quvchi shaxsi tomonidan ham o'ylangan bo'lishi, turli variantlarda to'zilishi lozim.

"Kommunikativ ataka" bosqichida sinfnig tezda ishga jalb qiladigan texnika kerak, samoprezantistiya va dinamik ta'sir priyomlarini egallash lozim.

Muloqotni boshqarish bosqichida o'quvchilar tashabbusini quvvatlash, dialog muloqot tashkil etish, o'z fikrlarini real sharoitga moslay olish ko'nikmalari zarur bo'ladi.

Tahlil qilishda maqsad, vosita va natijalar majmuasini tahlil etadi. O'quv tarbiya jarayonida o'qituvchi muloqotni tashkil etish va boshqarishda rahbar, tashabbuskor bo'ladi.

Insonning ahloqiy tarbiyalanganligi uning atrofidagi narsalarga bo'lgan turlituman munosabatlarda namoyon bo'ladi. U insonning hislarida kechinmalarida ifodalanadi hamda xulh atvorida hatti xarkatida bo'ladi.

O'quvchilarga yaxshilik qilish va mehribonlik ichki kechinmamiz bilan holatdagina emas, balki pedagogik faoliyatimizdagi o'quvchi bilan yoki sinf bilan munosabatdagi asosiy motiv asosiy rag'bat bo'lishi kerak. Muomala rollar orqali shaxs faoliyati uchun muayyan maydon yaratib, unda u yoki bu sostiial xulq atvorni programmashtirish o'qituvchi o'quv tarbiya jarayoniga shaxsiy roli shaklini kiritadi. Dars jarayonida o'quvchilarni o'qituvchi tashkilotchi va ijrochi rollarida bo'lishga imkon beradi. Muomala shaxsga o'zini tanishga o'rgatadi.

o'qituvchi darsni rejalashtirar ekan faqat axborotni egallash haqida o'ylamasligi, balki avvalo o'qituvchining yordamiga muhtoj bo'lgan o'quvchilarning o'zi ifodalay olishi uchun sharoit yaratish haqida o'ylash, har bir o'quvchining qiziqishini ta'minlovchi sharoitlarni ko'ra olishi va hamkorlikni ta'minlanishi lozim.

Muomalajarayoni ikki tipdabo'lishi mumkin: Dialog va monolog. Monolog muomalada hamkorlik bir tomonning ijrochiligi asosida quriladi. Pedagogik faoliyat pedagogning bolalar bilan yaxshi munosabati jarayonida, ishni demokratik tashkil etish va birgalikdagi ijodiy faoliyat jarayonida bo'lishi mumkin. Diologik muomilada esa hamkorlik ikki tomonning ijrochiligi asosida quriladi, ya'ni savol - javob tariqasida.

Pedagogik muloqot bu o'qituvchi professional aktivligining bir ko'rinishi bo'lib, bunda ta'lim va tarbiya vazifalari o'qituvchi hamda o'quv tarbiya jarayonining boshqa ishtirokchilari o'rtasidagi o'zaro ta'sir vositasi bilan hal qilinadi. Bu vaziyatda o'qituvchi baho beruvchi rolida chiqadi, ikkinchi uning o'zi baho oluvchi hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

- O'zbekiston Respublikasi "Kadrlar tayyorlash Milliy dasturi" T, 19997 yil.
Sh.Qurbonov. Ta'limning yangi qadriyatlar. "Ma'rifat" 25sentyabr 1999, 75-76 son.
M.Ochilov. O'qituvchi odobi. T, 1997 yil.
SafO Ochil. Mustaqillik ma'naviyati va tarbiya asoslari. T, "O'qituvchi", 2003 yil.
A.Munavvarov. Pedagogika. T., "O'qituvchi", 2006 yil.